

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, December' 24-dikén, 1824.

Orosz Birodalom.

A' Császár November' utolsó hetében minden naponon más-más elpusztult vidékeket látogatott-meg a' városon, 's mindenütt szép jeleit hagyta hátra kegyességének ezen véletlen nyomorúságban.

Azt erőssítik, hogy kevés napok alatt 11 millió Rubelekből álló ajánlások tétetek aláírás' útján a' szegénységre jutott lakosoknak gyamolittatásokra.

Azon haládatosságból, hogy Petersburg városa November' 19-dikén, midőn telyes semmivétételődéssel fenyegettetett, ebből az Isteni Gondviselés által csak ugyan kiragadtatott, közönséges meghaláló innepléselt tartattak, 's a' Császári Familia is megjelent az ájtatosságon.

Azon Tiszti-tudósításból, melyet a' Cronstadti Vám-hivatal a' Petersburgban lévő külső kereskedési Osztályhoz tett, egyebek között következő környülállásai is előfordulnak a' Nov. 19-dikén történt nagy áradásnak: — Az áradásnak folytában való nevedése itt is reggeli 10 órá-tól fogva délutáni 2 óráig tartott, 's néhány magassabb helyeket kivévén egész Cronstadt városára kiöntött a' víz. Az Orkán egész házakat a' Wiburgi partokra ragadott által; itt is sok emberek a' vízbe veszték. A' hadi és az úgy nevezett közép-kikötőhelyben a' nagy hadi hajók álló helyeikről elragadtatván a' partokhoz csapattattak. A' várnak északi oldala felől taláztatott földsánczok, valamint szintén a' déli és napnyugoti oldalfelől lévő bastiák 's az azok körül állott agyúk, mind

oda lettek. Olly nagy ereje volt az Orkánnak, hogy 170 püdos (680 fontos) agyukat a' tengerbe hajgált. Itt 11 és 1/2 lábnyomra hágot a' víz a' maga közönséges állásán felyül.

A' Conservateur Impartial illy esetet közöl Petersburgból ezen szomorú emlékezetű November' 19-dikéről. — A' Peobrajensky testörző Regementből Petroff Mihály nevű katona a' Császári nyári kertnek rostély-kapujánál állván, mint strázsza, mint sok másokat ötet is meglepte a' hirtelen érkezett árvíz. Már övig állott a' vízben, de tisztje' parancsolatja nélkül még ekkor sem mozdult-el helyéről, hanem egy gránit-lő oszlop mellé támaszkodva csendes elmével várta ellhivattatását. A' víz azonban mind nagyobbra nevedvén, Petroffot már nyilvánással fenyegette a' halál. Eszibe vévén a' dolgot Malischef Tamás Káplár elajánlotta magát, hogy ha megengedődik, ő segítségére megyen veszedelemben lévő pajtásának. Megnyervén az engedelmet, 's a' széllel és hanykodó habokkal küszködve, 100 önyi útát tett nyakig érő vízben a' halállal küszködő strázsáig, 's életben kivezette azt onnet szerencsésen.

Az ujjabb tudósítások szerént az a' pusztulás, melyet ezen Nov. 19-dikén történt áradás Petersburgban 's ennek vidékein okozott, sokkal nagyobb, mint bennünket arról az elsőbb levelek tudósítottak volt. Az Orkán a' Finniai tenger öbölből a' hanykodó habokat a' Néwa árkába behajtván 's ezek a' Newának ki folyását nem csak megdugván, hanem annak ellenkező

az az felfelé való folyamatot adván, a víznek szükséges képpen minden felé kirohanni kellett, a merre útját vehette. E pedig egész délutáni 2 óráig tartott, midőn a szél megfordulván, a víz kiáradásának oka is megszűnt, s a víz szállani kezdvén, a következett éjszakáig lepadott, s csak másnap virradóra mutatá ki a maga után hagyott rettentőségeket. Mikor az áradás legmagosabb mértéken állott, ekkor minden alsó vagy a földszínen találtató házak vízben állottak, sőt az emeletekig is felért a víz. Az alacsony lak-helyek, bótok, nem csak hogy vízbe merülve állottak, hanem sok helyeken úgy elmosattattak, hogy esmérhető nyomok se látszott. Némelly közel lévő falukra, mint név szerént Emilianowkára, az árvíz után reájok se lehetett találni. Lehet képzelni, hogy melly éhségnek és inségnek ellövetkezésétől lehetett félni, ha gondolóra veszszük, hogy a víz nem csak a kész sült kenyeret mind elrontotta, hanem hogy a sütő kemenczék is mind elromlottak. Hamarjában a Börse épületét alkalmaztatták 4000 házaiktól megfosztott embereknek befogadására. — Ezen újabb tudósítások is 8000 embereket emlegetnek, hogy az árvíznek lecsendesése után a következett napokon halva találtattak volna.

A Császári minden féle intézetek s egyebek között, a mellyek megkárosítottak, kiváltképpen azokat említik, a mellyek Cronstadtnál találtattak, mint hogy a kűszködő habolnak első rohanása ezeket csapkodta; a hova járul, hogy a hadi hajók nem régen helyeztetődvén nyugvó állapotra, egész dühösséggel meglep-hette őket Orkánnak nagy ereje. Csak az itt történt kár véghetetlen. Ilyen Császári épület volt továbbá a Katalin Udvarában találtatott vasfabrika, a hol 200 munkások vesztel-el, s a 18 kaszárnyak, mellyek közzül 15-töt mosott-el a víz. Keres-

kedői tekintetben legvéghetetlenebb a csu-korban és hamú-zsirban okoztatott kár-vallás. Az elveszett hering tonnákat 15,000-re számlálják.

A megkárosított szigeteknek neveik, az egészen elmosatott falakon kívül, ezek: Matrózok szigete, Guturuskey-szigete, Emilianowka, Olawa, Liancha s t. Wasiliostrowban a Galyák kikötő helyében olly munkat tett a víz, hogy észrese lehet venni, voltak-e ott uczák vagy házak. Olly dolgotat lehetett Petersburg uczáin látni, a mikről soha fel se tették volna, hogy ott lattathassanak. Egy Constadi gőzhajó a Petersburgi Kormányozónak ablakai alatt állapodott-meg; azon helyen, hol az előtt tűzifa rakások állottak, most hárlak szemléltettek. Némelly uczákra annyi minden féle felvett romladedkokat, házi butort, s egyebet hordott össze a víz, hogy más nap, midőn az árvíznek eltakarodása után felvirradtak az emberek, nem járhattak miatta. A Cs. nyári kertben a legtisztesebb hársfákak gyökereiket kimosván a víz, fejeiket a fontánkaba bocsátva leseregnek. Itt csak ezen esatornáig terjeszkedett a víz. Azon széles, hosszú és egyenes uczán, melynek Newszky-perspektiv a neve, nagy Schalupokon lehetet evezni. Maga Milarod-witsch és sok mások le s fel eveztek ezen uczán s az oda szorult embereknek kifogdosásában foglalatoshodtak. Az egygyik hűsvágo-háznál, a Katalin hídjától nem messze, 500 levernivaló ökör veszett a vízbe: de a sok vízbe veszett ökör, ló, tehén számlálhatatlan. A Börséudl 60,000 púd, s egy púdot 40 font-ra számlálván, 2,400,000 font cukor elvadt-el, melyre nézze pudját, mellyet az árvíz előtt 40 talléron adtak, azután egyszerre 65-tón adtak. Cronstadtnban egy 100 ágysú hajó a piacon állapodott-meg.

Altaljában az egész November lefolyta alatt szörnyű szélvész és tengerhányko-

dás kegyetlenkedett a' Balticum tengernek majd minden öbleiben, 's masutt is olasztattak sok szerencsétlenségek, de a' Petersburgihoz egy se' hasonlít.

Columbia és Peru.

A' Párisi Csillag illy figyelemre méltó észrevételeket kötött a' maga e' hónap 8-dikán kiött darabjában a' Columbiái ujságíróknak szíveikre: —,

„Mi, úgy mond, vettük a' Columbiái Ujságleveleket, a' mellyek Sept. 26-dikaig léjtek. Ezek szerint a' Columbiái Országlószek jónak találta a' miliztiát (a' nemzeti feyveres népet) megbívní, hogy gyülekezék össze. Ehből azt hozhatjuk ki, hogy a' Bolívar' dolga Peruban nem olly jó labalon állhat, mint az ő Tiszti-tudósításai mutatják. A' miliztiának összehívattatása a' Respublika' lakosait csalam-kétségbeesésre juttatta, 's az e' miatt támadott sok féle hírek az El-Constitutional nevű Bogotai Ujság' Redaktorának arra adtak alkalmatosságot, hogy egy Czikkelyt Boesásona' nemzet' elejébe, a' melly elég fontos, azért, hogy által láthatni belőlle, hogy a' Respublika még nem tarthatja telyes csendességnek birtokában lenni magát. Hihettük volna-e azt, hogy ezen Respublikában még olly emberek talaltassanak, kik a' Szabadságnak becsét nem tudják illendő tiszteletben tartani; olly emberek, kik a' Monarkhiai tudománynak még most is barátjaik, pártfogójik? olly emberek végezetre (így fejezi ki magát az El-Constitutional, a' kik telyes Szabadságnak közepette élnek; a' nélkül, hogy azzal élni kívannának; vagy azzal élni tudnának? Eddig azt crössítették sokan, hogy a' Clérus a' Respublikai Országlószek felállittatására nézve egyet-étesben lett volna. De a' mint az El-Constitutional most, a' Papi Rend ellen ki-beesáthozott, ebből ellenkezót kell kihoz-

nunk. Ha a' Bogotai Ujságírók ezen hangot folytatni fogják, úgy a' Papság lénszerítettetni fog magát a' Respublika ellen nem soká nyilván való módon kijelenteni, a' mellynek következesét előre megmondani nem nehéz dolog lenne, mert közönségesen és jól tudva van, hogy a' Papság a' világnak ezen ujj részeken mit tehessen. —

„A' Correo-de-Bogota még tovább viszi a' liberalisságot, mint az El-Constitutional. Hogy ennek liberalisságot Olvasójinkal képzeltecsük (ezek mind a' Csillag' szavai), közleni akarjuk véllék rövideden, hogy miképpen fejezze-ki magát felőlle a' Londoni Star nevű ujság: — „

„A' Bogotai Correo-nak czéizása az, hogy a' Fanatikusoknak nagyra úzótt kívánságaitat 's hűségtelen plánumaikat feddzzé, a' kik Columbiában nem kevesebbé kemény fejű ellenségeik a' Constitutionális Szabadságuak, mint Spanyol Országban, és a' kik minden időben kézzelmelek mutatták magokat arra, hogy a' régi visszaéléseket 's a' babonaskodás' jövedelmes jusait a' rágalmas' minden segítő eszközeivel együtt, fenntartassak. A' dolgok ujj rendjének ezen ellenségei Columbiában, a' Religiót az Ország' intézeteivel szükséges összcsecatollatásba lenni adják-elő, holott ezek tulajdonképpen annak lelkeivel ellenkeznek. Az ő crössitések szerint a' Klastromok a' Keresztység' bástyaji, 's az a' jóvállás, hogy néhányat ezek közzül a' Status' szükségére nézve elkellessék idegeníteni, altalok mint szentségtörés és istentelenség úgy rajzollatik-le. Ezen emberelnek illy hűség-tétellel akar megfélelni a' Bogotai Correo, hogy hát talaltak-e őlk valaha a' Szent Irásban csak egy szó pártfogást is a' Klastromokról? (*) — „A' Bogotai Correo, (ezeket is a' Star mondja) egy más Czikkelyben a' Romai Egyháznak usurpálását és tévelygését iparkodik megmutatni.“

„Nekünk (ezek itt ismét a' Csillag' Le-
rekesztő szavai) semmi Columbiái Újság-
levelekre nem vala szükségünk, hogy azt
megmutassuk, hogy a' Vallástalanság és a'
Revolúzió testvérgyermeknek legyenek :
csak úgy ítéltünk hogy ezen igasságnak,
mellyet mi régen megismerünk, egy új
bizonyoságát halgatással el nem mellőzhet-
jük. Végezetre csakugyan minden esetben
meg kell affelől győzzetnünk, hogy a'
Liberalismus a' Politikában is elkerülhet-
etlenül olly tévelygésekre vezérel bennün-
ket, mint a' Religióra nézve. Szemeinkel
látjuk ezt a' föld' kerekségén találtató min-
den országok liberális embereinek magok-
viseletében, Európában éppen úgy mint
Amérikában. Ezek mindnyájan, egyen-
egyén úgy mind közönségesen, öszsze-
küdt ellenségeik a' Keresztyénségnek, 's
különösen a' Catholika Szentegyháznak.

(*) A' Bogotai Correónak azon fel-
jebb felhozott kérdésére: hogy találhatni-
é a' Szent-Írásban a' Klastromoknak csak
egy szóból álló pártfogására is? illy vilá-
gosító példát hoz-fel a' Csillag: —,

„Egy Anglus ember Londenban a'
ki néhány napok előtt az Esküdttek' ítélő-
széke' elejébe czitáltatott vala, nem akart
ott megjeleni, azzal mentvén magát, hogy
ő a' Bibliában a' Jury (esküdttek' ítélő-
széke) ellen valami kifejezést talált volna.
Elmenvén a' Törvényszék' előlülőjéhez,
ennek megjelentette elbebéli nehézségét,
melyre nézve a' Jury előtt meg nem jelen-
hetne, a' kitől olly váloszt kapott, hogy
az ő Elölülői foglalatossága nem a' theo-
lógiai nehézségeknek megfajtásában áll,
és a' Skrupulosulkodó' úr akár melly
ellenséges magyarázatra talált is a' Bibli-
ában a' Jury ellen, a' törvényeket mind
a' mellett is megtartani 's' a' Jury előtt
megjeleni köteleztetik. Így van a' Bogot-
ai Correó dolga is. Ő a' Klastromokról
semmit nem akar tudni, mint hogy a'
Bibliában semmi emlékezet nem találtaik

felöllök. Valyon nem soká nem jöhet-e el
az az idő, hogy a' Columbiái lakosok sem
sognak semmit tudni akarai a' magok
Respublikájokból, azért, hogy affelől sem-
mi emlékezet nem tétetik a' Bibliában. Mi
(ezek a' Csillag' berekesztő szavai) szívvel-
lélekkel kívánnjuk, hogy a' Biblia-Társá-
ságok legalább ennyi érdemet szerezzenek
a' megvilágosodásra nézve magoknak,
mint a' mi itt Columbiáról mondatik!“

Nagy Britannia.

A' Spekuláziók' Kronikájában egy
nagyon nevezetes EPOCHANAK tartathatik
most Mexikóban és Deli Amérikában a'
Bányáknak Európai társaságok által való
műveltetése. Már hat illy társaságok állot-
tak öszsze a' Spekulázióra, a' mellyek
az új világnak külömb-külobb Státusai-
val, részint a' Státus' részint magános tulaj-
donosok' Bányáiknak műveltetése végett kö-
tésekre léptek, 's a' megkívántató summá-
kat Aktziák által gyűjtik öszsze. Mexikó-
ra nézve már négy ilyen társaságok ál-
lanak-fenn. Egygyiknek közszülök United-
Mexican-Kompania; a' másikkak Anglo-
Mexican-Kompania; a' harmadikkak Real-
del-Monte-Aktziák a' nevezete. Ezek a' Stá-
tus Bányáit műveltetik Mexikóban. A' ne-
gyedik társaság' privátusok' Bányáinak mű-
veltetését váltota magára ugyanesak Mexi-
kóban. Ennek tőke pénze 200,000 font
Sterlingekből áll, és 400 fontokat érő Akt-
ziákból gyűjtetett öszsze. Az ötödik tár-
saság a' Columbiái Országlószékekkel lépett
kötésre, olly alku szerént, hogy a' Mari-
quitoi és Pamplunai gazdag arany és ezüst
ereket fogja dolgoztatni. Ennek tőke pén-
ze 1 millió font Sterling; az Aktziák csak
100 font Sterlingesek, 's 10 ezer Aktziák
kívántatnak belé. Melly kapsik légyenek
ezen Aktziák megítélhetni abból, hogy csak
10 ezer kívántatott, 's előre már 100 ezer
volt ajánlatva.

Össze állott még továbbá egy hatodik társaság is a végre, hogy Brasiliában a Minas-Geraes nevű tartományban műveltesse az ott találtató Bányákat. Hogy ezen iparkodásoknak Európára nézve nem soká nevezetes kövételzéseí lehetnek, meg lehet hinni, ha azt meggondolja az ember, hogy Amerikának arany, ezüst's egyéb ércz bányái nagyon gazdagok, jó fizetők, hogy ezek ennelelőtte nagyon rosszszül műveltettek, 1808-tól fogva pedig csak nem telyesen elhagyattattak; 's hogy továbbá az Anglusoknak munkássága ezen tekintetben bámulásra méltó 's az ő malhina készületeik a tökéletességnek felettébb való grádsára léptek-

Sőt éppen a legujjabb Ujjságlevelekben olvassuk Deczember 6-kán Londonnak City nevű részében, hol a leggazdagabb kereskedők laknak, hogy ott egy ujjabb társaság állott össze, a mely eszzerént már hetedig a maga nemében. Ez a Buenos-Ayresi Országlószéddel lépett kötésre, hogy ennek Bányáit dolgoztatni fogja. Ezen társaság az után állott össze, minckutanna a Buenos-Országlószék egy Decretum által a maga külső dolgokra ügyelő Ministerét arra meghatalmazta, hogy Angliában egy illy társaságnak összszerkeztetése végett ajánlásokat tehessen, a melyek Londonban a Hallet testvéreknél valóssággal meg is tétettvén, nagyon kedvezőleg fogadtattak.

Azon tartományok, melyekben ezen Bányák találtatnak tudósításokat küldöttek-be az ott találtató Bányáknak mivoltáról a nevezett Ministerhez, a ki ezen tudósításokat Londonba küldvén ott a mondott napon a gyűlésben felolvastattak, 's azért fogadtattak a kereskedőtől nagyon kapsin, hogy a látszik-li belőlök, hogy a Bányák nagyon sokat ígérnek, mint hogy az arany és ezüst erck igen gazdagon találtatnak benne. Vannak köztök olyanok

is, a melyekhez még eddig csak hozzájok is alig nyúltak.

Abban a tekintetben is nagyon kap-sik az Anglusok előtt ezen Bányavidékek, hogy igen termékeny vidékeken találtatnak, 's a fő várossal Buenos-Ayressel a közösülést könnyen fenntarthatják.

A R. Catholicusok Egygyesülete Ir-lándiában egy nagyon hathatós Intó-írást bocsátott az ott lévő Catholicus néphez, a melyben nagyon meghívattatnak 's meg-intetnek, hogy magokat általjában minden titkos társaságoktól és összszezatolódások-tól tartoztassák-meg, milyenek nevezetesen a Whiteboysmusság és Ribbonismusság (a Fejér Burschság és Pántlikásság), egy szóval akár mi nevezet viselő társaságok-tól. —

„Mi így szoll az Egygyesület ezen emberekhez) tellyességgel nem erőszít-jük azt, hogy néktek semmi okotok nin-csen a panaszolkodásra avvagy hogy raj-tatok semmi terhes elnyomattatás ne fe-künne, a melyeknek elháríttatásán né-künk iparkodnunk kell; fájdalommal kén-telenítettünk megvallani, hogy néktek va-lósággal igasságos okaitok vagynak a pa-naszolkodásra, és tudjuk, hogy ezek a nehézségek és elnyomattatások a mi ha-zánkfiainak mentségül szolgálunk arra, hogy közzülök a kipalléroztatlanabbakat a larmás tolongásokra, erőszakos csele-kezetekre, 's titkos társaságoknak formá-lására felindították; de azt is tudjuk, hogy az efféle lépések a szerencsétlenséget csak nagyobbítják. Mi benneteket erre különö-sen emlekeztetni, 's ezt néktek valódi mó-don szívetekre kötni akartuk.“

Az Indiai Cholera nevű betegség-ről, a mely már olly sok embereket a más világra küldött, egy Franeczia Orvos, Moréau-de-Joannes, minckutanna öt esz-

tendőleg figyelmetesen iperkedett azon, hogy ezen nyavalyának nemességét kifanulhassa, a' következőket tanultak felőle — 1)ször, hogy ezen nyavalya 1817-től fogva a' Molukki szigetektől fogva a' Syriai partokig 's a' Wolganak a' Caspium tengerbe való szálladasától fogva Isle-de-France és Bourbon szigetelig, és így napkeletről napnyugéira 1900, és északról délre 1340 Frantzia mértföldnyire terjesztette pusztítását. — 2)ször nem függ semmi előre való testi tulajdonságtól, mint hogy minden idejő, temperamentumú és nemzet béli embereket, aszszonyokat férjfiakat, egyformalag meglep. — 3)ször A' levegői mérséklet' extrémumaitól sem származik, mint hogy pusztító ereje az esztendőnek minden részeiben egyenlő. — 4)ször A' nedvesség vagy mély fekvéső vizes helyek miatt nem származik, mint hogy a' Nepauli hegyeken, az Isle-de-Francei magass helyeken, a' Diarbeki pusztákon, 's a' Tatar országi kietlenségeken éppen úgy kiütött, mint másutt. — 5)ször A' mocsáros helyek' miasmái, álló vizek 's egyéb efféle okok miatt sem ered, mint hogy olly helyeken is találhatik, a' hol illy okok nintsenek. — 6)ször A' levegőnek romlottságából sem származik, mint hogy 7 esztendőknél folytok alatt Asiának egygyik végén éppen olly veszedelmesen hatalmaskodott, mint a' másik végén. — 7)ször A' Szelek által is, mint előbb gyanított, ide's amoda nem hordattatik, mint hogy gyakran olly helyen üti ki magát 's ott kegyetlenkedik, a' melynek éppen ellenkező fekvése van a' szélujtával. — 8)ször Ezen negatívus (tagadó) állítások arra a' következtetésre vezértenek bennünket, hogy ezen nyavalyának semmi atyafisága nintsen a' tulajdonképpen való Cholérával, hanem ez egy pestis természetű nyavalya, a' melly személyről személyre ragad által, de olly tulajdon maga törvényei szerint, a'

mellyek előttünk még nem esmeretesek; és hogy a' hajókon való útazás, 's olly emberek által, kik a' Vándorokat 's armadákat kísérte, így a' hadi és kereskedő hajókon való tartózkodás, továbbá olly hajón való útazás, melyre a' nyavalya már elragadott, 's a' karavánoknál éppen úgy mint egy emberrel való utazás-kelés miatt ragad emberről emberre által. Avagy talán még ez egygyet is feltehetjük; hogy Indiában ezen nyavalya már olly reaktívul való kiterjedésre 's belső erőre lépett, hogy ambar Cholérának tartathatik is, de már a' pestisi vesz dehnességnek tulajdonságát egészen felvette.

Éjszak-Amériikai egyesült Státusok.

Az Iturbide' Özvegyéről így írtak October' 8-án Baratariából, a' Mississippitorkolatja mellől:—

„Iturbide aszszonyosság a' Mexikói Excsászárné. 10 napoktól fogva a' mi felünk között tartozkodott. Soto-la-Marinából 20 napok alatt érkezett ide. Ambar nagyon viselős, szerencsétlen környúlalásai között esakugyan szép állhatosságot mutat. Fiatal korában nagyon szép személynek kellett lennie. Nyolcz gyermekei közül a' két kisebbek velle, hatan Angliában vannak. Vannak velle egy pap, egy dajka, egy Francia szobalány, egy Spanyol szakács, és egy Glasz inas. Mindent megtesz', hogy ember szeretőnek, leboesáhozonak, 's beszédesnek tessenek lenni; kár hogy csak Spanyol nyelven beszél, mért így eselekedet helyett csak akarattal kell a' vellelőknek gyakran megelegedni. Ahoz, hogy magának valamit tegyen, olly szokatlan, hogy ha a' kezeire egy Mosquitó-légy száll, szoba-lányat vagy az inast szollítja, hogy azt onnét elkergesse. Egy Cigarrának kiszívására úgy látszik hogy legnagyobb szüksége van. Újat innét előbb ujj Orleansba, onnét a' Mississippin feléle,

's azután a' legyeken által Baltimore's Neu-York felé veszi, a' hol lebetegedni, azután Angliába evezni, ott lévő gyermekeit magához venni, 's czelkkel együtt Olaszországban végképpen letelepedni 's a Mexikói 8000 Dollárokából álló penziót ott elkölteni szándékszik.

B é c s.

Szomorúan jelenthetjük, hogy a' néhai Gróf Banffy Ferencz Cs. K. volt Camerariusnak 's a' Károly Ó Fő Hercegsége Ulanus Regementje béli Fő Strazamesternek, ki a' Francziák ellen folytatott háboruban becses életét a' dicsőség mezején feláldozta, hátra hagyott Özvegye, született Donnersmárki Henkel Gróf-Kisasszony, e' folyó Decembernek 22-dikére viradott éjjel a' köszvénynek az agyvelőre lett általtétetődése miatt, a' szent Sakramentumokkal való élés után, életének legszebb virágában, midőn 54-dik esztendejét tölténé, Istenben holdogál elnyugodott.

Meghidegedett tetemei ma estvéli 6 óraker csendességgel tétetnek-le a' Sz. István Erseki templomába, a' halotti Misék pedig különb-külömb templomokban fognak olvastatni.

Magyar Ország.

Nagy Váradon egy igen jó barátunk Orvos Dolitor 's ezen T. N. Vármegyének számos esztendőktől fogva, hűséggel és nagy haszonnal szolgált Első Orvosa, T. Sándorffi József Úr, a' mult November' 27-dik napján meghalalozott.

Egerből December' 4-dikén. Ezen Tek. Heves és Külső Szolnok törvényes egygyesült Vármegyének tisztújító Szeke November' 29-dikén kezdődvén, mai nap végződött el Mélt. Zsadányi és Török Sz. Miklós

si Almássy József Septemviralista Úrnak mint ezen Ns. Vármegye kedves Administrátorának előlülése alatt. Első nap a' választáshoz meglúvantató rendelkezések tétettek oly módon, hogy minden Járásbeli Nemesség külön-külön, e' végre rendelt küldöttség előtt tenné voksolását. Álméllkodásra méltó volt a' megjelent Nemességnek sokasága. Másnap a' Sz. Léleknek segítségül hívása tartatott, azután a' Méltóságos Administrátor Úr különös Deputatio által meghívattatván megjelent a' Gyűlésbe, és számtalan öröm kiáltásokkal fogadtatott. Erre Ó Méltósága fontos beszédet tartott a' Tisztek köteleességéről, és a' választásnak nagy következeéséről.

Ezután Déva-Ványai Halasy Károly, Királyi Tanácsos és első Vice-Ispány Úr, válogatott ékesen szóllással felelt, és a' Nemes Vármegye petséjtét szokás szerént az Elölüllőnek által adta. Továbbá Rottenstein József Fő Notárius Úr maga, az egész Tiszti Kar nevében a' Státusoknak eddig erántok mutatott bizodalmat megköszönvén, a' Hivatalról lemondott. Ekkor tehát az elrendelt mód szerént a' voksolás elkezdődött, és a' Nemességnek sokasága miatt oly soká tartott, hogy ez nap csak az első Vice-Ispány választathatnék, és 2259 voksolnál fogva Tekintetes Gosztonyi és Szarvkeői Gosztonyi Pal Úr, ki eddig második Vice-Ispány volt, elsőnek kiálltatott. December első napján második Vice-Ispánynak 1955 voksokkal választatott Tekintetes Bernáthfalvi Földvári Ferencz Úr, a' ki eddig Fő Biró volt, 's még az nap Tekintetes Majzik Imre Úr újra Generalis Perceptornak. Következő napon Fő Fiskálisnak választatott T. Dabsy Rácz Úr, Al-Fiskálisnak Zábráczky István Úr. — Fő Birák lettek: a' Tarnai Járásban T. Bernáthfalvi Bernáth András Úr; a' Tisza melléki Járásban T. Retski Retsky László Úr; a' Gyöngyösi Járásban

T. Farkas Pál Úr; a' Mátrai Járásban Ivády Ivády Gábor Úr. — Al-Szolga-Birák lettek a' Járások rende szerént: Vratarits és Radits Pál; Kováts Pál, és Hofi Borbély Sámuel; Okolitsányi Ignác, és Kaszab János, és Kováts Péter Urak. — Esküdtekké lettek: Födvár György, és Malatinszky János; Vratarits Lajos; Szabó László, és Makay Ágoston, Elek Mihály, Gorove Károly, és Fűry Lajos; Kováts Antal, és Ivády János Urak. — Egerben Al-Adószedő lett God Bertalan, külső Adószedők: Getse Mátyás, Bóta József, Utassy Mátyás Urak. — Fő Számvevő Utassy István Úr. — Fő Notáriusnak meg-erősített K. Rottenstein József Úr; első Vice-Notáriusnak Fő Notáriusi ranggal Dobroczy Ignác Úr nevezetett, második Vice-Notáriusnak Pap N. Úr. — A' Státusoknak és Rendeknek, valamint a' Méltóságos Administrator Úrnak díszéretes gondoskodását mutatja az, hogy az utak és hidak csináltatására különös Fő Igazgatót kívántak, 's ezen bősős Hivatalt, a' Státusok kérésére Mélt. Báró Orczy Lőrincz vállalta fel. — Ezeknek választások után még a' Méltóságos Administrator Úr több Tábla-Birákat nevezett ki mind a' Vármegyebeli, mind a' szomszéd Nemes Vármegyéből számosan összegyűlt Nemességből.

Pestről ezeket írják Dec. 18-án:

Felsőleges Urunk Királyunk Ó Császári Kir. Felsőge, kegyelmes tekintetbe vévén T. T. Matkovits István Úrnak a' Királyi Ügyek Igazgatásánál lévő Fiscalisnak hosszúságos szolgálatait, és az által szer-

zett érdemeit, 's nevezetesen azt, hogy a' Prokátorságra való emeltetésekor jeles Tudományját megbizonyította, és azt Ns. Győr Vármegyében gyakorolván, midőn a' Haza veszedelemben forogna 1797-ben, a' Ns. Felkelő Seregnél hadi szolgálatot vállalt, és Tiszti rangot viselt; továbbá 1798-ban az említett Ns. Vármegyének tiszti Fiscalissává 's ezen Hivatalt 1805-dikig igen díszéretesen viselte, a' midőn a' rendszerént való Notáriusnak Diaetára való küldetésekor Fő Notáriusi Hivatalt viselt; végre 1809-ben, meglömböztetett érdemeiért Királyi Fiscalissá lett, melly Hivatalt díszéretes buzgósággal, különös ügyességgel, és a' Felsőleges Acrariumnak hasznára nagy szorgalmatossággal és hívséggel viselte; e' mellett erkölcsi magaviseletével is magát meglömböztette: most Borfői Bory Miklós Úrnak Personálistól Mesteri Hivatalt lett emeltetése által a' Királyi Törvény Tablánál üresen maradt Assessor Hivatalt ötlet kegyelmesen ki nevezni méltóztatott.

Ó Csász. Kir. Felsőge T. Dübrentey Gábor Urat, Ns. Heves Vármegyének Tabla Biráját, mint a' Magyar nyelvben és Literaturában díszéretes munkái által szép hirre kapott Férfiút, a' ki ugyan ezen munkás fáradozásai által a' nemzeti Culturának előmozgításában magának jeles érdemet szerzett, 's egyéb, eránt is magát személyes Culturájával és díszéretes magaviseletével meglömböztette; a' Budai Kerületben tartománybeli Második Commissáriussá nevezni, méltóztatott.

Igazítás. — A' mult Keddi Kurir' 396-dik lapján az első hasábon felülről az ötödik sorban, leveles helyet leveles olvastassék.